Ukraina rahva võitlus Teises maailmasõjas

The struggle of the Ukrainian people in World War II

Pärast sõja algust Saksamaa ja NSV Liidu vahel 1941. aasta juunis langes Ukraina kiiresti Saksa okupatsiooni alla. Osa Ukrainasse emigratsioonist naasnud poliitikuid lootsid sõjaolukorda ära kasutada, et taastada Ukraina iseseisvus. Saksamaa käsitles selliseid katseid vaenuliku tegevusena ja selles osalejad saadeti koonduslaagrisse, nende hulgas ka Stepan Bandera, üks OUNi liidreist. Sakslaste poolt okupeeritud Ukrainast sai holokausti tallermaa, hävitati üle miljoni Ukraina juudi. Sakslaste repressioonid tabasid ka sadu tuhandeid ukrainlasi, paljud saadeti *Ostarbeiter*'itena Saksamaale sunnitööle.

Ukrainas pidasid partisanivõitlust nii sakslaste kui hiljem ka Punaarmee vastu nii ukraina rahvuslased kui ka Poola põrandaalune vastupanuliikumine Armia Krajowa. Ohvriterohkeid kokkupõrkeid, milles said kannatada ka tsiviilisikud, oli ka ukrainlaste ja poolakate vahel. NSV Liidust toetatud kommunistlikud partisanid võitlesid omakorda nii sakslaste, ukraina rahvuslaste kui ka poolakate vastu. Miljonid ukrainlased võitlesid sõja aastatel Punaarmees, kuid ka sakslased moodustasid ukrainlastest mitmesuguseid pataljone, millest osa koondati hiljem Relva-SSi alluvusse.

OUNi sõjaline tiib Ukraina Ülestõusuarmee (*Українська Повстанська Армія, UPA*) pidas partisanisõda nii Saksa okupatsioonivõimu kui ka naasva Punaarmee vastu. UPA juhiks tõusis Roman Šuhhevõtš, kes juhtis Lääne-Ukrainas partisanivõitlust Nõukogude võimu vastu kuni langemiseni 1950. aasta märtsis. OUNi sõjalise tiiva üks asutaja Stepan Bandera vabastati 1944. aasta sügisel koonduslaagrist ja elas pärast sõda Münchenis, kus KGB agent ta 1959. aastal mõrvas.

Nõukogude võimuasutuste Ukrainasse naastes repressioonid jätkusid. Kõik krimmitatarlased, üle 200 000 inimese, küüditati Kesk-Aasiasse, kust neil lubati naasta alles 1980. aastate lõpul. Enam kui 180 000 Lääne-Ukraina elanikku represseeriti, süüdistatuna koostöös põrandaaluse vastupanuliikumisega. 1947. aastal küüditati veel 76 000 ukrainlast, et vastupanuliikumine maha suruda. Ukraina relvastatud vastupanuliikumise suutis NSV Liit maha suruda 1950. aastate keskpaigas.

(Wikipedia)

Stepan Bandera
(1909–1959)

(Wikipedia)

Roman Šuhhevõtš
(1907–1950)

After the start of the war between Germany and the Soviet Union in June 1941, Ukraine quickly fell under German occupation. Some of the politicians who had emigrated returned to Ukraine with hopes of taking advantage of the war to restore Ukrainian independence. Germany considered such attempts hostile and these participants were sent to concentration camps, including one of the leaders of OUN, Stepan Bandera. German-occupied Ukraine became an area subject to the Holocaust; more than a million Ukrainian Jews were killed. Hundreds of thousands of Ukrainians were also repressed by the Germans, many of whom were sent to Germany as Ostarbeiter – forced labourers.

In Ukraine, both the Ukrainian nationalists and the Polish underground resistance movement Armia Krajowa fought a guerrilla war against the Germans and later the Red Army. There were also many bloody clashes between Ukrainians and Poles, often with civilian casualties. The communist partisans supported by the USSR fought against the Germans, Ukrainian nationalists and Poles. Millions of Ukrainians fought in the Red Army during the war, and the Germans also formed various battalions of Ukrainians, some of whom were later assembled under the Waffen-SS.

The military wing of the OUN, the Ukrainian Insurgent Army (Українська Повстанська Армія, UPA), fought a guerrilla war against both the German occupation authorities and the returning Red Army. Roman Shukhevych became the leader of the UPA, leading the partisan struggle against Soviet rule in western Ukraine until his death in March 1950. Stepan Bandera, the founder of the military wing of the OUN, was released from concentration camp in autumn 1944 and lived in Munich after the war. He was assassinated there by a KGB agent in 1959.

Repressions continued when the Soviet authorities returned to Ukraine. All the Crimean Tatars, more than 200,000 people, were deported to Central Asia and were only allowed to return in the late 1980s. More than 180,000 people in western Ukraine were repressed on charges of collaborating with an underground resistance movement. In 1947, another 76,000 Ukrainians were deported in order to suppress the resistance. The Soviet Union was able to suppress the armed resistance movement in Ukraine by the mid-1950s.

Vaata veel
See more

(digital.kenyon.edu/bulmash/1466)

*Ostarbeiter*i isikutunnistus
*Ostarbeiter*i riietel kantud tunnusembleem

Ostarbeiter's ID
An emblem worn on *Ostarbeiter*'s clothes

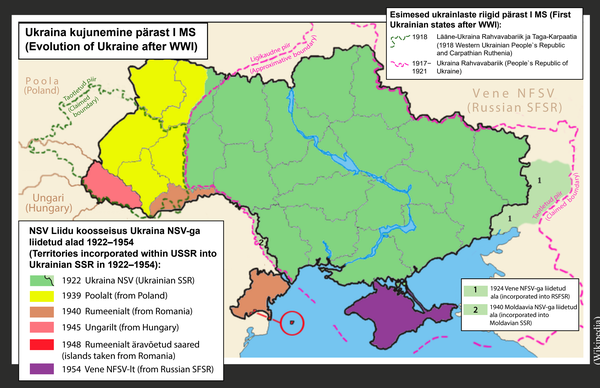

(Wikipedia)

Ukraina Ülestõusuarmee Vassili Rudjaki salk 1944. a.

Vasily Rudyak's squad of the Ukrainian Insurgent Army in 1944.

Ukraina Ülestõusuarmee võitlus kahe okupandiga.

Ukrainian Insurgent Army fighting two occupiers.

(Wikipedia)

Uuesti Krimmist välja saadetud krimmitatarlaste perekond raudteejaamas 1960. aastatel. Krimmitatarlastel ei olnud lubatud koju tagasi minna. Omal algatusel tagasipöördujad saadeti uuesti välja.

Family of twice deported Crimean Tatars in a railway station in the 1960s. The Crimean Tatars were not allowed to return home. Revenants, who had returned on their own initiative, were deported again.

Ukraina Rahvuslaste Organisatsiooni lipp
Flag of the Organization of Ukrainian Nationalists